

Vážení čtenáři,

od vydání předchozího čísla časopisu Valašsko – vlastivědná revue v květnu 2016 probíhal v muzeu čilý pracovní a tvořivý ruch, ať už to bylo v oblasti sbírkotvorné, výstavní, edukační, nebo odborně-výzkumné. Přesto bych rád upozornil na jednu událost, která příjemně zasáhla naše muzeum a je nesmírně důležitá pro jeho další rozvoj. Muzeum regionu Valašsko získalo zvláštní ocenění poroty v soutěži Gloria Musaealis 2015 v kategorii Muzejní počin roku. Tímto počinem se stalo zpracování souboru multimediálních a interaktivních učebních pomůcek s tématy „Barevný svět“ a „Vztah člověka a krajiny na Valašsku“, a to lektorem a kurátory muzea na základě vlastní výzkumné činnosti. Tvorba učebních pomůcek byla realizována prostřednictvím národních dotačních programů, které byly spolufinancovány ministerstvem kultury a ministerstvem životního prostředí. Projekt byl vyvrcholením několikaletého snažení muzea v oblasti environmentálního vzdělávání.

Učební pomůcky využíváme při výukových programech, které nejsou založeny pouze na získávání nových znalostí, ale také na formování hodnotových postojů k zásadním otázkám týkajícím se životního prostředí a kulturního dědictví. Dalším výstupem projektu je výstava s názvem Barevný svět, která byla otevřena koncem měsíce září letošního roku v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí. Ukázalo se, že ocenění poroty nemusí získat jen projekty velkých muzeí s mnohamiliónovými rozpočty. Věřím, že získaná cena bude mít vliv i na ostatní muzea menšího rozsahu a projeví se zvýšeným sebevědomím a úsilím v jejich další činnosti. Je vidět, že poctivá práce se vyplácí, a v případě našeho muzea byla, je a bude nadále poctivá, což je nezbytný předpoklad úspěchu.

Na závěr bych chtěl poděkovat všem zaměstnancům muzea, kteří se podíleli na tvorbě vítězného projektu, a Vám čtenářům přeji příjemné chvíle při čtení nového čísla časopisu Valašsko – vlastivědná revue.

Ing. Tomáš Vitásek, ředitel muzea

Valašsko.37

VALAŠSKO - vlastivědná revue (historie-příroda-lidé-umění-události)

Vydává Muzeum regionu Valašsko, přísp. org.; IČ 00098574

Adresa redakce: Muzeum regionu Valašsko, Horní nám. 2, 755 01 Vsetín, tel.: 571 411 690, mehesova@muzeumvalassko.cz

Odpovědný a výkonný redaktor: Mgr. Olga Mehešová

Technický redaktor: Mgr. Ivana Ostřanská

Výtvarný redaktor: Břetislav Vašek

Jazyková korektorka: Mgr. Jitka Slezáková, Ph.D.

Fotograf: Milan Oštdál

Redakční rada: PhDr. Tomáš Baletka, Ph.D., Mgr. Radek Bryol, PhDr. Daniel Drápala, Ph.D., PhDr. Zdeněk Fišer, Mgr. Jaroslav Kneisl, PhDr. Dalibor Malina, Mgr. Václav Michalička, Ph.D., PhDr. Tomáš Mikulaščík, Mgr. Petr Odehnal, Ph.D., RNDr. Lukáš Spitzer, Ph.D., Eva Urbachová

Grafická příprava pro tisk: Břetislav Vašek, Karlova 1727, 756 61 Rožnov p. R.

Tisk: Grafia Nova, s.r.o., Zašová

37. číslo (prosinec 2016/1) vychází 10. prosince 2016 v nákladu 650 výtisků

Vychází 2x ročně

Distribuce: zámek Kinských ve Valašském Meziříčí a zámek v Lešné u Val. Meziříčí, knihkupectví Kalouš ve Vsetíně, knihkupectví Bureš ve Valašských Kloboukách, Informační centra ve Velkých Karlovicích, na Soláni (Zvonice), v Rožnově p. R. a ve Vsetíně

ISSN 1212-3382, MK ČR E 13226

Za věcný obsah dodaných příspěvků odpovídají autoři, kteří si nečiní nároky na autorský honorář. Redakce si vyhrazuje právo v případě potřeby příspěvky krátit. Bez svolení redakce není možno dále veřejně šířit zde publikované materiály ani jejich části.

obsah

Úvodník (Tomáš Vitásek)

Poezie ♦♦♦ **Martin Lukáš** (Dalibor Malina)

Čím je pro mne Valašsko? (Milan Basel, Marta Santovjáková Gerlíková)

■ **historie**

Z lačnovského dvora druhé poloviny 18. století (Petr Odehnal)

Motokros na Valašsku (Pavel Mašláň)

Historický objektiv ♦♦♦ **Valašský motokros na dobových fotografiích** (Pavel Mašláň)

■ **příroda**

Ptáci valašských pastvin a luk II. – Nepěvci (Karel Pavelka)

Příroda a lidé v Kurovickém lomu (Dušan Trávníček –J an Husák – Lukáš Spitzer)

Příroda s prožitkem ♦♦♦ **Víno čaganem obírané** (Bohdana Šimčíková)

■ **lidé a společnost**

To jsem opravdu na Valašsku – Cesta valašskomeziříčských duchovních do Spojených států amerických (Lukáš Perutka)

Báječný kůň Valencio (Marie Mikulcová – František Holčák)

■ **lidová kultura a folklor**

Mikuláské občůzky na Homolidečsku (Lucie Navrátilová)

Výstava salašnictví v Novém Hrozenkově (14. 6. – 12. 7. 1936) (Petr Lidák)

Výstava „Kopřiva“ v příborské pobočce Muzea Novojičínska (Václav Michalička)

Folklorní momentky ♦♦♦ **Jubilejní dožínky Zlínského kraje 2016** (Romana Habartová)

Muzejní zpěvníček ♦♦♦ **Gajdováł gajdoš** (Jaroslav Kneisl)

Rozhovor s Vladislavou Hruběšovou (Jitka Plátková)

Štípané holubičky na Valašsku a Božena Vráželová (Milada Fohlerová)

Krajiny Jiřího Langra (Radek Bryol)

Na besedě ♦♦♦ **Nářeční ukázka z Valašských Klobouk – Jak byl tatínek zavřený na Mírově** (Hana Golánová)

■ **umění a průmysl**

„Činžovní budova na jedno poschodí“ – K dílu Michala Urbánka ml. ve Valašských Kloboukách (Petr Odehnal)

Bohumír Jaroněk – valašský impresionista (Kamila Valoušková)

Otec a dcera Kobzáňovi (Marie Mikulcová)

Restaurované Hofmanovy nástěnné malby v Jablůnce (Dalibor Malina)

Náhrobek Zdeňka Hajného v Hovězí (Jiří Drápal)

Mozaiky v mariánském kostele v Karolince (Juraj Begany)

■ **události**

Muzeum na vlně nových přístupů (Martina Lehmannová)

Valašsko a jeho tradice ve filmu Děda (Věra Kovářů)

Z publikací ♦♦♦ **Vzpomínky z Jasenné Anny Kutějové** (Daniel Drápala)

Valašská dědina Držková Františky Jančíkové-Minaříkové (Daniel Drápala)

Rukopisy vsetínského botanika Jana Bubely (Jana Tkáčíková)

Malíři bratři Schneiderkové (Tomáš Mikulaščík)

Fenomén ohýbaného nábytku (Hana Jabůrková)

Pozvánka ♦♦♦ **Výstava Za dlouhých zimních večerů** (Milada Fohlerová)

Ohlédnutí ♦♦♦ **Svatojánský podvečer ve vsetínském zámku** (Jitka Plátková)

Muzeum a škola ♦♦♦ **Archeologie Valašska II. – Mladší doba kamenná** (Samuel Španihel)

O profesi, malování a astronomických pohádkách – Rozhovor s Jiřím Haasem (Olga Mehešová)

Spolupráce na školním projektu – od jara do zimy (Bohdana Šimčíková)

Poděkování za finanční dar (Tomáš Vitásek)

Obálka

Navštivte ♦♦♦ **První valašské motomuzeum** (Olga Mehešová)

V ateliéru ♦♦♦ **Fotograf Vladimír Březovský** (Milan Oštdál)

Za tajemstvím depozitářů ♦♦♦ **Plstěný betlém Ivany Langrové** (Ivana Ostřanská)

Foto na titulní straně obálky

Bohumír Jaroněk: Kostel v Tiché, po roce 1906, olej na plátně, sbírka Muzea regionu Valašsko, Valašské Meziříčí *(Foto Kamila Valoušková, výřez)*

Dudek chocholatý *(Upupa epops)* *(Foto D. Boucný, výřez)*

Jalovčinky *(Foto J. Husák, výřez)*

Milan Kremel na závodech *(Archiv Milana Kremela, výřez)*

Alois Zádrapa: Valašský betlém, 2006–2016 *(Foto M. Oštdál, výřez)*

1
2
3

4
5
8

10
12

16

18

21

22

26

29

31

33

34

35

37

37

38

42

45

46

47

47

49

49

51

52

53

54

56

56

57

57

59

60

60